

емоційні реакції. Перший удар – вирішальний, і він повинен бути запрограмований, а підсвідомість налаштована на перемогу.

Висновки:

1. Страх це нормальна реакція військовослужбовця на зовнішній подразник, яка сигналізує йому про небезпеку.

2. Чинник страху у військовослужбовця слід розглядати не лише як негативне явище, але він має і позитивне значення:

- страх, мобілізує сили для активної діяльності військовослужбовця, що часто буває потрібне в критичних ситуаціях під час виконання службово-бойових завдань;

- страх сприяє кращому сприйняттю небезпечних подій в ході бойових дій, особливо в умовах недостатньої інформації і відсутності часу на аналіз обстановки, що склалася.

3. Страхом військовослужбовця можна і треба управляти при виробленні професійних практичних навичок в ході проведення регулярних тренувань на несподівані зовнішні дії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Табуненко В.О., Радченко І.О. «Аналіз впливу чинника страху на фізіологічний стан військовослужбовця в період знаходження в зоні бойових дій». – Харків: Вестник ХНАДУ, Випуск 69, 2015. – С.105-110.

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ПОСТРАЖДАЛИМ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

THE ROLE OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR VICTIMS IN EMERGENCIES

К.т.н., доц. С. В. Ротте, ас. Н. М. Пшенишна, ас. А. В. Волонтир

Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси

Анотація. Розглянуті основні правила допомоги та психологічної підтримки постраждалих від надзвичайних ситуацій.

Ключові слова: вплив надзвичайних ситуацій, екстрена психологічна допомога.

Annotation. The basic rules of help and psychological support for victims of emergencies are considered.

Keywords: the impact of emergencies, emergency psychological care.

Вступ. Надзвичайні ситуації (НС) приносять страждання населенню, адже крім матеріальних збитків та тілесних ушкоджень люди отримують ще й психологічні травми. Наслідки цих впливів ще довгий час будуть впливати на якість життя навіть після відновлення повноцінних умов проживання.

Негативні фактори. Жертви НС страждають від ряду негативних чинників, викликаних екстремальною ситуацією. Перерахуємо деякі з них.

Раптовість. Чим раптовіше починається подія, тим вона має більш руйнівні наслідки для жертв. Лише деякі лиха можна попередити завчасно (урагани, шторми).

Відсутність попереднього досвіду у населення. Стихійні лиха та катастрофи не відбуваються кожного дня, проте люди пристосовуються до їх наслідків. Особливо може бути в нагоді «набутий віртуальний досвід» від перегляду в попередні періоди художніх та документальних фільмів про катастрофи, які налаштовують на певне сприйняття і в реальних випадках.

Тривалість. Зрозуміло, що, наприклад, землетрус триває незначний час і приносить набагато більше руйнувань, ніж повінь, яка саме своєю тривалістю досягає руйнівного ефекту. Наслідки обох подій однозначно матимуть свій конкретний негативний ефект.

Неможливість контролю ситуації. Ніхто не може контролювати події під час катастроф: може пройти чимало часу, перш ніж людина зможе контролювати звичайні події повсякденного життя. Якщо ця втрата контролю зберігається досить довго, навіть у компетентних людей можуть спостерігатися ознаки «комплексу безпорадності».

Відчуття горя та втрати. Жертви катастроф можуть розлучитися чи втратити когось із близьких. Крім того, жертва може втратити через катастрофу свою соціальну роль та позицію. У разі тривалих травматичних подій людина може втратити будь-які надії на відновлення втрачених можливостей.

Масштаби руйнувань. Після катастрофи постраждали, швидше за все, будуть пригнічені через її вплив на оточуюче середовище, зміну стану життя. Зміни культурних норм змушують людину адаптуватися до них або залишитися чужинцем: в останньому випадку емоційна шкода поєднується із соціальною дезадаптацією.

Методи психологічної допомоги жертвам НС. Служба екстреної психологічної допомоги виконує такі базові функції:

- практичну: безпосереднє надання швидкої психологічної та (при необхідності) долікарської медичної допомоги населенню;
- координаційну: забезпечення зв'язків та взаємодії зі спеціалізованими психологічними службами [1].

Необхідно виробляти стратегію роботи з жертвами, які охопили б і ті випадки, коли має місце сугубо травматичний стрес, і ті випадки, коли має місце складне переплетіння травматичного стресу з іншими патогенними факторами внутрішнього або зовнішнього походження.

Часто доводиться надавати психологічну підтримку постраждалим ще на стадії, коли лікарська допомога ще тільки передбачається [2, 3]. Основні підходи психологів екстреної допомоги жертвам НС наступні:

- необхідно нагадувати, що допомога надійде швидко;
- впевнити, що представники усіх рятувних служб є компетентними;

- уважно слухати постраждалого, оскільки йому необхідно виговоритись;
- установити легкий тактильний контакт з ним;
- спрямовувати свою увагу на постраждалого, а якщо є оточуючі, які йому дошкуляють, навпаки, переключити їх на більш продуктивну допомогу;
- всі поради такій людині мають бути виключно позитивними та говоритись в щирій і дружлюбній формі;
- дати постраждалому можливість повірити у власні сили.

Висновок. Компетентна психологічна допомога, надана постраждалим від НС, є необхідним компонентом реальної допомоги рятувальних служб. Від якості і професіоналізму психолога буде залежати повернення таких людей до повноцінного життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Олійников О.А., Оніщенко Н.В., Тімченко О.В., Тігаренко Д.С., Христенко В.Є. Особливості функціонування механізмів психологічного захисту у рятувальників в умовах екзистенціальної загрози: Монографія. – Х.: НУЦЗУ, 2011. - 151 с.
2. Протоколи надання першої психологічної допомоги військовослужбовцям Національної гвардії України в екстремальних умовах діяльності [Текст] : посібник / О.С. Колесніченко, Я.В. Мацегора, І.І. Приходько / За заг. ред. проф. І.І. Приходька. – Х. : НА НГУ, 2018. – 40 с.
3. https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/Первая-психоло-гическая-помощь_ОБР.pdf

ВИКОРИСТАННЯ ІОНІЗАЦІЇ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ЗАПИЛЕНОГО ПОВІТРЯ

USE OF IONIZATION FOR PURIFICATION OF DUSTY AIR

*Студент (II рівень навчання) А. М. Шевельова,
науковий керівник к.т.н., доц. В.В. Кручина*

*Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»,
м. Харків*

Анотація. За результатами аналізу методів очищення запиленого повітря на виробництві запропоновано використання іонізації дрібнодисперсних частинок.

Ключові слова: атмосферне повітря, дрібнодисперсний пил, запилене повітря, іонізація.

Annotation. According to the results of the analysis of methods of dusty air purification at production the using of small particles ionization is offered.

Keywords: atmospheric air, fine dust, dusty air, ionization.